

Република Србија • РЕПУБЛИЧКИ ГЕОДЕТСКИ ЗАВОД • Београд

Мисија Светске банке за идентификацију пројекта

Од 4. до 17. септембра 2013. године тим Светске банке посетио је Републички геодетски завод са циљем идентификације новог пројекта

По успешном завршетку **Пројекта катастра непокретности и уписа права** крајем марта 2012. године, РГЗ је преко Владе РС аплицирао за финансирање новог пројекта који би обухватио следећу фазу активности које су потребне за унапређење управљања непокретностима у Србији. Захтев за нови пројекат обухватио је: подршку за развој масовне процене вредности и система за опорезивање непокретности, уређивање и поједностављивање процеса издавања грађевинских дозвола, подршку активностима електронске управе које се односе на приступ подацима о непокретностима и изградњу институционалних капацитета у наведеним областима.

Сврха посете тима Светске банке била је идентификација кључних компоненти и ре-

зултата предложеног пројекта и идентификација активности за које би се могла пружити подршка. Основни партнер у предложеном пројекту било би Министарство грађевинарства и урбанизма, док би РГЗ био главни партнер за техничку имплементацију

Првог дана Мисије тим Светске банке поздравио је Зоран Крејовић, директор РГЗ-а заједно са сарадницима. Током трајања Мисије тим је одржао састанке и са више државних званичника из министарстава, као и са представницима Пореске управе, Народне банке Србије, јединица локалне самоуправе, приватног сектора, универзитета и невладиних организација. Тим Светске банке чинили су: Гавин Адлinton, вођа пројектног тима, Оливера Јордановић представник ло-

калне канцеларије Светске банке и консултант Јург Кауфман, Румијана Тончовска, Анђело Д'Урсо, Ричард Гровер, Томоко Унаки и Камил Бургињон.

Предложено је да **развојни циљ** Пројекта управљања непокретностима у Србији буде „**Побољшати ефикасност, транспарентност и поузданост система за управљање непокретностима Србије**”, који ће се постићи кроз следећих 5 компоненти: процена вредности, опорезивање непокретности и управљање јавним непокретностима и земљиштем; планирање и издавање дозвола; Е-управа за пружање приступа информацијама о непокретностима; институционални развој РГЗ-а; управљање пројектом.

Мисија за припрему пројекта планирана је у првој половини новембра 2013. године.

Румијана Тончовска и Гавин Адлinton

Састанак у Републичком геодетском заводу

Радионица о каталог сервису за метаподатке

Уз оквиру регионалног *INSPIRATION* пројекта, кроз компоненту за подизање свести и комуникација, организована је 12. и 13. септембра 2013. године радионица о имплементацији каталог сервиса за метаподатке за потребе НИГП-а. Радионицу је одржао представник Словачке агенције за животну средину Петер Мозолик у просторијама Републичког геодетског завода.

Метаподаци су фундаментална компонента НИГП-а и битни су за информисање корисника о

квалитету, ажурности, доступности и осталим особинама просторних података. Да би се избегла неконзистентност и редувантност у чувању информација, пресудно је формирање интегрисаног система за каталогизацију и одржавање и креирање јавног сервиса за метаподатке. Уобичајено решење је имплементација каталог сервиса за метаподатке који обезбеђује механизам за смештај и приступ описним подацима и омогућава корисницима претрагу на основу унетих атрибута.

Циљ радионице је био упознавање запослених у Републичком геодетском заводу о активностима које треба предузети на успостављању каталога сервиса за метаподатке за потребе НИГП-а, при чему су обухваћене следеће теме:

- Инсталација потребног софтвера и конфигурација система;
- Упознавање са најважнијим захтевима *INSPIRE* имплементационих правила и техничког упутства сервиса за претрагу (*Discovery Service*);

- Управљање приступу и правима корисника преко *Apache Directory Server* решења;
- Методи за едитовање, валидацију и публикавање метаподатака;
- Прилагођавање система за националне потребе (вишејезичност, локализација интерфејса и сл.);
- Дефинисање шаблона за национални профил метаподатака.

Као техничко решење за имплементацију српског каталог сервиса метаподатака користи се *ESRI Geoportal*.

Поред запослених из РГЗ-а радионици је присуствовао по један представник *GDI GISDATA* и Министарства одбране.

У циљу информисања произвођача и корисника геоинформација о значају метаподатака планирано је одржавање радионице 3. октобра 2013. године када ће субјекти НИГП-а имати прилику да се упознају о могућностима и добробитима коришћења интегрисаног система за метаподатке.

05. 09. 2012.

Одржана друга седница Комисије за стандардизацију географских имена

Комисија Владе Републике Србије, образована за послове стандардизације географских имена, одржала је 5. септембра 2013. године другу седницу у просторијама Републичког геодетског завода.

На седници су разматрана питања према дневном реду, од којих су најзначајнија била усвајање Пословника о раду Комисије којим се уређује организација, начин рада и одлучивања, план активности за наредни период и припрема извештаја за Владу РС, Савет НИГП-а и Одбор за правни систем и државне органе.

Стручну и административно-техничку подршку Комисији пружа Републички геодетски завод.

Одржана радионица за маркетинг у оквиру IGIS пројекта

За делегацију Републичког геодетског завода организована је од 9. до 13. септембра 2013. године радионица за маркетинг у оквиру IGIS пројекта од стране француског партнера *IGNFI*. На радионици је представљено француско искуство у области маркетинга и сарадње са државним органима и осталим крајњим корисницима

услуга, као и законска регулатива уз поређење са српском законском регулативом у истим областима.

Помоћник генералног директора *IGN*, господин *Jean Philippe Grelot*, одржао је у новоотвореној управној згради *IGN-a* презентацију делегацији РГЗ-а о функционисању *IGN-a* и смерницама рада

у наредној декади. С обзиром да је Француска већ дуго чланица Европске уније, презентовање начина рада и конкретних докумената, као што су Уговор о циљевима и годишњи извештаји који су употребљени регулативи Европске уније, драгоцено су искуство за Републички геодетски завод.

У току боравка у Француској одржан је и редовни радни састанак о напретку на IGIS пројекту на којем су учешће узели и представници француске фирме *Astrium EADS*, господин *Michel Feuga*, директор Сектора за геоинформације, и господин *Mathieu Derrey*, руководилац на IGIS пројекту са француске стране. На састанку су договорени модели наставка сарадње и продукција IGIS пројекта.

19.09.2013.

Посета представника удружења катастарских инжењера из Русије

Представници удружења катастарских инжењера из Русије „*Некомерцијално партнерство катастарских инжењера*” боравили су 18. и 19. септембра 2013. године у Београду у посети Савезу геодета Србије.

У оквиру дводневне посете Србији представници удружења катастарских инжењера из Русије потписали су *Меморандум о сарадњи* са Савезом геодета Србије и били су гости Републичког геодетског завода, када су имали прилику да се ближе упознају са надлежностима РГЗ-а и да размене искуства и примере праксе у обла-

сти земљишне администрације. Гостима су презентовани организација и делокруг рада РГЗ-а, историјски развој геодетске делатности у Републици Србији, као и послови на оснивању и

одржавању катастра непокретности. Овом посетом колега из Русије створили су се услови за даљу сарадњу и развој партнерских односа у геодетској струци.

Међународни скуп „Нови Сад GEO Workshop”

У периоду 19-21. септембар 2013. године представници Републичког геодетског завода учествовали су на међународном скупу „Нови Сад GEO Workshop” који је организован од стране Универзитета у Новом Саду и центра „Bio Sense” уз подршку Истраживачког центра Европске Комисије (*Joint Research Center-JRC*).

Овај међународни скуп на тему „Будућност у активностима везаним за осматрање Земље на ширем подручју Балкана” окупио је 142 експерта из 57 земаља, међу којима су били угледни представници *JRC-a*, Групе за осматрање Земље (*Group on Earth Observations-GEO*) и Стратегије Европске Уније за Дунавски регион (*EU Strategy for the Danube Region-EUSDR*), представници европских универзитета и приватних компанија, као и представници државних институција из региона.

Скуп је представљао јединствену прилику да се присутни упознају са најновијим достигнућима у координацији активности осматрања Земље и активностима за решавање питања од

интереса за будућност на ширем подручју Балкана. Координатори пројеката „FP7 пројекти”, *Balkan-GEONet*, *IASON*, *EOPower*, *DANCERS*, *enviroGRIDS*, *ENORASIS* и *InnoSense* позвали су све заинтересоване да им се придруже на радионици и да учествују у дискусији, размени информација и стварању заједничке стратегије према програму пројекта „*Horizon 2020*”.

Републички геодетски завод је на скупу истакнут као једна од кључних институција која на националном нивоу располаже геопросторним подацима битним за одржив развој друштва.

Први дан скупа био је посвећен подизању свести о достигнућима пројекта о осматрању Земље (*Earth observation-EO*) која су од интереса за регион. Теме о којима је дискутовано, укључивале су:

- Даље могућности примене пројекта ЕО на Балкану укључујући *EUSDR*, *Post GEO i GEO*, *Copernicus* пројекат и *INSPIRE* директиву;
- Стратегију за изградњу капацитета у ЕО на Балкану.

У оквиру другог дана одржане су три паралелне радионице:

- *EnviroGRIDS Tools*;
- Маркетинг алати за хидро и агро моделирање;
- Увођење *GEOSS (Global Earth Observation System of Systems)* у праксу.

Трећи дан је био посвећен унапређењу односа између *EUSDR* и постојећих пројеката у региону, проналажењу стратешких тачака на будућој сарадњи и координацији релевантних институција које располажу геопросторним подацима и промоција њиховог учешћа у оваквим пројектима.

Активно учешће у дискусијама узели су представници РГЗ-а у темама које су се односиле на коришћење просторних података, увођење каталог сервиса и успостављања НИГП-а у складу са захтевима из *INSPIRE* директиве.

На крају скупа разматрана је могућност будуће сарадње са државним, научним и стручним институцијама, финансирање и друга питања од значаја за развој релевантних пројеката у оквиру пројекта „*Horizon 2020*”.

Други округли сто о процени вредности непокретности

Републички геодтески завод је подржао одржавање другог округлог стола о процени вредности непокретности који је 23. септембра 2013. године организовао AMBERO Consulting

Другу фазу пројекта „Унапређење управљања земљиштем на нивоу локалних самоуправа у Србији” (2013–2015), преко Немачког удружења за међународну сарадњу (GIZ), спроводи конзорцијум немачких консултантских фирми AMBERO Consulting и ICON Institute уз подршку Сталне конференције градова и општина, Министарства грађевинарства и урбанизма и јединица локалне самоуправе.

У оквиру пројекта AMBERO Consulting организује округле столове на тему процене вредности непокретности за потребе израде студије „Анализа постојећег стања и потреба развоја инфраструктуре за државну процену вредности непокретности у Републици Ср-

бији”. Израда студије је задатак постављен професорима Грађевинског факултета Универзитета у Београду, Одсека за геодезију, док се од РГЗ-а очекује подршка и стручна помоћ.

На округлом столу одржаном 23. септембра 2013. године у РГЗ-у, осим запослених из РГЗ-а, учествовали су и представници Катедре за геодезију и геоинформатику са Грађевинског факултета, Пореске Управе, Сталне конференције градова и општина и Националног удружења проценитеља.

После сваке одржане презентације одвијала се дискусија на основу чега је закључено да подаци са тржишта непокретности и други подаци потребни за процену морају бити доступни свим актерима, да ове податке треба да обезбеђује државна институција, да је сарадња свих учесника на тржишту непокретности и државној управи неопходна и да треба избећи дуплирање података а обезбедити комплетне и ажурне податке. РГЗ је виђен као институција која има могућност да обезбеђује и одржава већи број потребних података за процену непокретности, и као институција која ће у складу са законом успоставити систем масовне процене и обезбедити вредности непокретности првенствено за фискалне потребе.

Нова верзија web апликације Геомреже

На серверу Републичког геодетског завода постављена је нова верзија 2.0.1. web апликације **Геомреже** (www.geomreze.rgz.gov), којој је знатно промењен изглед. Нови кориснички интерфејс се заснива на напредним CSS технологијама. Утрађене су нове контроле, анимиран мени и динамичко подешавање величине радног простора.

Поред наведених измена, постојећи ортофото репројектован је на сферну Меркаторову пројекцију и оптимизован за приказ на web-у. У односу на претходну верзију, квалитет слика је побољшан, додатно су повећане брзина и резолуција приказа, а оригиналном

технолојом је побољшан приказ „спојева” ортофотоа различитих резолуција. Такође, значајно је појачана заштита уз примену оригиналног концепта.

Посао припреме ортофотоа за сервис **Геомреже** подразумевао је генерисање око 80 милиона фајлова уз претходно репројектовање и прорачуне за око 7,5 милиона пиксела. Оригиналним концептом остварена је и уштеда меморијског простора на серверу РГЗ-а. Сервис **Геомреже** ради сада и на *touchscreen* уређајима, а најновије промене клијентског дела апликације омогућују и анимирано зумирање. У току је и превођење апликације на руски и енглески језик.

Састанак поводом окончања успешне дугогодишње сарадње са норвешким Картверкетом

Дана 24. септембра 2013. године одржан је састанак поводом окончања успешне дугогодишње сарадње (2005–2013) између Норвешке агенције за картографију и катастар – Картверкет и Републичког геодетског завода

Састанку су присуствовали Хелге Онсруд, Бреде Гундерсен и Оскар Хенриксен у име Управног одбора пројеката, представник амбасаде Краљевине Норвешке у Србији Роџер Јоргенсен и Свеинунг Енглеанд, ИТ експерт из Картверкета (бивши Статенс картверк).

У име руководства РГЗ-а и запослених из Сектора за информатику и комуникације, који су активно учествовали у имплементацији свих пројеката донираних од стране Краљевине Норвешке, директор РГЗ-а господин Зоран Крејовић захвалио је на почетку састанка норвешким партнерима на успешној дугогодишњој сарадњи и постигнутим резултатима при чему је истакао жељу да и у будућности Картверкет буде подршка РГЗ-у у реализацији планираних пројеката.

У име Картверкета, господин Хелге Онсруд је истакао квалитет сарадње који су имали са РГЗ-ом током реализације пројеката на изградњи Скен центра и успостављању система Дигиталног архи-

ва у РГЗ-у, као и на пројекту развоја капацитета РГЗ-а за активно учешће у европским интеграцијама и хармонизацији пружања ус-

луга геодетских и географских информација кроз израду националног геопортала, и изразио задовољство што су пројекти који су донирани од стране Краљевине Норвешке успешно окончани. И остали присутни на састанку, како са стране РГЗ-а тако и са норвешке стране, имали су прилику да изразе своје задовољство постигнутим циљевима на заједничким пројектима.

На састанку су презентовани појединачни пројекти са видео материјалом који је припремљен за овај састанак:

- Пројекат изградње Скен центра РГЗ-а;
- Пројекат успостављања система Дигиталног архива РГЗ-а;
- Пројекат „Географске информације за развој и ЕУ интеграције” и резултати постигнути на успостављању НИГП-а и изради геопортала геоСрбија.

Овом приликом, уваженим сарадницима и пријатељима из Норвешке уручене су захвалнице за дугогодишњу сарадњу и постигнуте резултате на пројектима.

Инсталација нових верзија апликација у оквиру IGIS пројекта

Од 23. до 27. септембра 2013. године извшена је испорука и инсталација нових верзија апликација у оквиру IGIS пројекта

Представници компаније *Astruim EADS*, *Alexandre Blanc*, *Olivier Pasero*, *Nikolas Bourhis*, *Marc Boulbes* и *Xavier Guillard*, у сарадњи са запосленима из Републичког геодетског завода извршили су инсталацију нових верзија апликација за обраду и управљање подацима, као што су: *Pixel Factory*, *CDR-DMC* систем, *ShapeFile Generator*, *Flex Client* за *INSPIRE web* портал и *Metadata Editor*. Нове верзије наведених апликација проширене су према потребама пројекта за припрему и публикавање података преко *web* портала. Постојећи подаци и производи на централном репозиторијуму су мигрирани у нову верзију. Поред тога, у

складу са дефинисаним процедурама тестиране су и валидиране испоручене компоненте система.

Тим ИТ стручњака из *Astruim EADS* презентовао је основне елементе архитектуре техничке инфраструктуре *IGIS* система, с фокусом на *web* портале и решење за смештај података, производа, апликативног и системског софтвера и других компоненти система.

У циљу развоја капацитета РГЗ тима за подршку у имплементацији и одржавању *web* портала урађена је симулација типичних узрока нефункционасања појединих компоненти кроз откривање и решавање проблема. Поред тога, дискутовано је о

појединим отвореним ИТ питањима и организацији сервиса на техничкој инфраструктури.

Руководиоци и заменици тематских радионица и тим за администрацију података и имплементацију *web* портала упознати су са унапређењима у новој верзији *CDR-DMC* система и *INSPIRE* портала према претходно дефинисаним захтевима РГЗ-а. Дефинисане су потребе за проширење тренутног капацитета сторица за поједине компоненте система и припремљен је предлог активности на одржавању компоненти система након завршетка пројекта са дефинисањем одговорности француског конзорцијума и РГЗ-а.

Учешће РГЗ-а на међународном скупу „SDI days 2013” у Шибенику

Међународни скуп „Дани инфраструктуре геопросторних података 2013” („SDI days 2013”) одржан је 26. и 27. септембра 2013. године у Шибенику у Хрватској. Скуп је организовала Државна геодетска управа Републике Хрватске заједно са Заједничким истраживачким центром Европске комисије (*Joint Research Centre – EC*) и Хрватском комором овлашћених инжењера геодезије (ХКОИГ).

Првог дана је одржана научна радионица на тему „INSPIRE и интегрисано управљање земљиштем и водама” (*INSPIRE and integrated*

land and water management scientific workshop). Радови су се односили на инфраструктуру геопросторних података са посебним освртом на њену улогу у интеграцији просторних података који су повезани са водама.

Други дан овог међународног скупа био је посвећен 5. NSDI и INSPIRE дану. Акцент презентација је био на развоју, статусу и правним питањима NSDI, као и на ИТ могућностима националних инфраструктура уопште и у ширем региону. Такође, могло се чути о обавезама држава чланица поводом

просторних података, искуствима нових чланица Европске уније и позитивним и негативним, као и о актуелностима у овој области.

Учесници су били из земље домаћина скупа, Србије, Црне Горе, Италије, Албаније, Бугарске, Турске, представници тела Европске уније и други.

Републички геодетски завод је представио стање у геосектору на основу анализе спроведене кроз иницијативу и активности радних група НИГП-а. Учесници скупа су изразили интересовање за детаље спроведене анализе.

Ускоро

44. Међународни сајам опреме и средстава за савремену наставу – УЧИЛА

Од 20. 10. до 27. 10. 2013. године одржава се 44. Међународни сајам опреме и средстава за савремену наставу – УЧИЛА.

Републички геодетски завод и ове године учествује на сајму „УЧИЛА” излагањем и продајом својих картографских публикација. Позивају се сви заинтересовани да посете штанд РГЗ-а на сајму „УЧИЛА” на Београдском сајму, хала 2, ниво Ц, штанд 2307.